ئەمریكا چ گەمەیەكی ترسناك بەرامبەر بە كورد دەكات؟!

حەسەن جودی
hesen_cudi@yahoo.com

ئەمڕۆ ئەمریكا بەكرداری و بەوردی ڕێنماییەكانی راپۆرتەكەی بیكەر ـ هاملتۆن جێبەجێدەكات، كە قورسایی زیاتر دەداتە پێگەی رژێمەكانی ناوچەكە و رۆڵگێریان دەكاتەوە. لەم پێناوەشدا ئامادەیە تەواوی ترس و نیگەرانییەكانی ئەو رژێمانە بڕەوێنێتەوە ـ كە پێگەی كورد لەناوچەكەدا سەرەكیترینیانە ـ و بەلاوەی بنێت و جێگۆڕكێ بە رۆڵ و كارەكتەرەكانی نێو تۆڕی ستراتیژی خۆی بكات. بەمەش وەك چۆن كورد ـ هێزە دەسەڵاتدارەكانی باشوور ـ لەو شازدە ساڵەدا بێپەروا بوونە بەردەبازی ئەمریكا تاكو لەخۆرهەڵاتی ناویندا خۆی بەكرداری جێگیر بكات و رژێمی بەعس برووخێنێت، ئەوا ئەمڕۆش بۆئەوەی ئەمریكا هەنگاوێكی دیكە بۆ زیاتر تۆكمەكردنی پێگەی خۆی بهاوێژێت پێویست دەكات جێگۆڕكێ بە ئەرك و رۆڵ و پێگەی كورد بكات. مسۆگەر لەمیانەی ئەو جێگۆڕكێیەشدا گەلێك لەپێشكەوتن و دەستكەوتەكانی گەلی كورد دەبێتە قوربانی و كوردان و وەك میلی كاتژمێر چەندین هەنگاو بۆ دواوە دەگەڕێنێتەوە و وەك گەمەی" پەیژە و مار" لەلوتكەدا شۆڕبێتەوە خوارێ و شكستێكی تر دەخاتە سەر ئەو هەموو شكستانەی سیاسەتمەدارە گەوجەكانی كورد.

لێرەدا گرنگە دەرك بەوە بكەین كە ئێستا ئەمریكا چ گەمەیەك لەسەر كورد دەكات؟ چ قوڕێكی خەستی بۆ گرتۆتەوە؟ دەكرێ كوردان چیبكەن تاكو بەكەمترین زیان لەو گەمە فڕێژەی ئەمریكا دەربچن؟ بەواتایەكی دیكە تێگەیشتن لە ناواخنی گەمە ترسناكەكەی ئەمریكا لەبەرامبەر كورد هەنگاوی یەكەمە بۆ تێگەیشتن لە ئەرك و پێداویستییەكانی ئەم قۆناخە پڕ هەستیار و چارەنووسسازەی ئێستا.

بێگومان شرۆڤەكردنی رووداوە گرنگەكانی ساڵی رابردوو بەگشتی و ئەم دوو مانگەی دوایی بەتایبەتی لەئاستی ئێراق و باشووری كوردستاندا، زۆر گرنگن بۆ تێگەیشتن لەئاراستەی رووداو و پێشكەوتنەكان. " ژەهرخواردكردنی بەڕێز ئۆجەلان، هاوكاری ئیستخباراتی ئەمریكی بۆ تۆپباران و بۆمبابارانكردنی باشوور لەلایەن سوپای توركیاوە، گەمارۆی گشتگیرانە لەسەر كامپی مەخموور و قەندیل و داخستنی بارەگاكانی(پ چ د ك) لەلایەن دەسەڵاتی كوردییەوە، دواخستنی ماددەی(140)، ئاكامی نێگەتیفی گێرمە و كێشەكانی بودجەی پێشمەرگە و یاسای نەوت و غاز، رێككەوتنی نێوان هەردوو حكومەتی توركیا و ئێراق دژی گەلی كورد و بزاڤە ئازادیخوازەكەی، هەروەها مۆركردنی رێككەوتنی لێك تێگەیشتنی نێوان حكومەتی ئێراق و ئەمریكا كە بووش و مالیكی مۆریان كرد، سەرلەنوێ بەرۆژەڤكردنەوەی پەیڕەوكردنی پەیماننامە شوومەكەی جەزائیری1975ی نێوان ئێران و ئێراق و...هتد" هەموو ئەو رووداوانە پێمان دەڵێن كە؛ ئەمریكا هەر تەنیا گێڕی خۆی نەگۆڕیوە ـ وەك دەڵێن ـ بەڵكو چارەنووسی كورد بەئاقارێكی زۆر لەوەی ئێستا تراژیدیاتر و خەتەرناكتر ئاراستەگیر دەكات. مخابن سەرانی كوردیش تائێستا جگە لە خۆزیزكردن و منگەمنگێكی زۆر شەرمنانە و رازیبوون بەقەدەری سەپێندراوی ئەمریكا هیچ كاردانەوەیەكی دیكەیان نیشان نەداوە، لەو باوەڕەش دام كە هەرگیز نیشانی نادەن...!! چونكە سەرانی كورد لەباشوور هیچ كاتێك وەك ئیرادەیەكی سەربەخۆ و ئازاد و نوێنەری كورد هەڵسوكەوتیان نەكردووە، سەردانی پایەبەرزێكی ئەمریكا بۆ لای سەرانی كورد، تەنانەت تەلەفۆنێك یان نووكەیەكی ئەو پایەبەرزانە بەسە بۆئەوەی گەورەترین سازش بكەن و چاوپۆشی لە گرنگترین مافی ئەم گەلە خێر لەخۆنەدیوە بكەن... ئیدی بەلۆژیكی" جا لەبەرامبەر ئەمریكا چیمان پێدەكرێت؟ هیچمان پێناكرێت"دا ملكەچی هەموو سیاسەت و بڕیارەكانی ئەمریكا دەبن و جێبەجێی دەكەن. بەمەش بەدوور لەهەڵوێست نواندنێكی جددی و لێبڕاوانە وا دۆش داماون و دەست لەئەژنۆ چاوەڕێی كردنەوەی دەروازەیەكی خێر و سەدەقەن لەئەمریكا تا كەمێك بەزەیی بەكورددا بێتەوە و ئەو هەموو خزمەت و ملكەچییەی كوردی لەپێش چاو بێت و با نامەردیمان لەگەڵدا نەكات...!! هەڵبەتە ئەمە هەرگیز پێی ناگووترێت"سیاسەتێكی ئاكامگیر" بەڵكو پێی دەگووترێت "سووكە گلەیی عەبدی مەئمور" یان "قسەلۆكی بن دیواران و فسكەفسكی پیرێژنان".

بەكورتی ئەو گەمەیەی ئەمڕۆ ئەمریكا لەبەرامبەر كورددا بەڕێوەی دەبات لەسەر بنەمای پەیڕەوكردنی ئەو سیاسەتانەیە:

یەكەم: لەئاستی توركیادا، پشتگریكردنی زیاتر لەسیاسەتی نكۆڵی، فڕكردن و تواندنەوەی گەلی كورد، بەهەڵواسراوی مانەوەی كێشەی كورد كارتی هەرە بەهێزە بۆ زیاتر دەستەمۆكردن و بەخۆوەگرێدانی توركیا. بۆیە چارەسەرنەكردنی كێشەكە و بەرزكردنەوەی ئاستی شەڕ و پێكدادانەكانی نێوان كورد و رژێمی توركیا باشترین دۆخ بۆ تەواو تەسلیمبوونی توركیا دەرەخسێنێت. ئەو هاوكارییەی كەوا ئێستا ئەمریكا

بەتورکیای دەدات لەدژی کورد و بزاڤە ئازادیخوازەکەی لەوچوارچێوە دایە.

لەئاستی ئێراقیشدا، لەپێناو پاراستنی بەرژەوەندییەکانی خۆی ئەمریکا ئەو برە دەستکەوت و مافەی کورد بەحیساب بەدەستیهێناوە، دەیکاتە قوربانی ئەو بەرژەوەندییانەی خۆیەوە. لەراستیشدا ئێستا ئەمریکا وەك رابردوو لەئێراقدا بێ دۆست نییە. بەواتایەکی دیکە وەکو پێشان خۆی زۆر موحتاجی کوردان نابینێت. لەمەش زیاتر ئەمریکا ئەمرۆ ئیرادەیەکی بەهێزی کوردان لە"پ ك ك"دا دەبینێت، ئەمەش بۆخۆی بەمەترسیدار دەبینێت لەناوچەکەدا و دەبێت هەرچی زووە ئەو ئیرادەیە تێکبشکێنێت، هەمیش بەدەستی تورکیا و خودی کوردان تێکبشکێنێت. وەك چۆن خۆی کردۆتە کەڵەگای هەموو جیهان، پێویستە کوردیش وەك فەرمانبەرێکی گوێڕایەڵی ئەمریکا هەڵسوکەوت بکەن، نەك وەك میللەتێك کە خوازیاری بەدەستخستنی ماف و ئازادییەکانی خۆیەتی. بۆیە ئەمریکا لە ئێراق و تورکیا و تەواوی ناوچەکەدا چ رۆڵ و پێگەیەك بەکورد بدات یان نەدات دەبێت پێی رازی بێت و منگەمنگ نەکات و یاخیگیرنەبێت. ئەو رەوشەی ئێستا هێزە دەسەڵاتدارەکانی کورد تێیدا دەژین ئەو رەوشەیە. بۆیە ئەمرۆ پشتیوانیکردن لەسیاسەتی نکۆڵی و قڕکردنی کوردان لەلایەن تورکیاوە تێکشکاندنی ئیرادەی ئازاد و سەربەخۆی گەلی کورد بەگشتی و لە باکووری کوردستان بەتایبەتی خزمەت بە بەرژەوەندییەکانی دەکات. دەبێت حکومەتی ئێراق و هەرێمیش بکەونە خزمەت هەمان ئەو سیاسەتەوە. لەم روووەوە چی پێویست بێت دەبێت ئەنجامی بدەن...

دووەم: زیندووکردنەوەی سیاسەتی "کورد بەکورد بەکوشتدان"ە. ئەم سیاسەتەش هەر لەپێناو پاراستنی بەرژەوەندییەکانی خۆیەتی لەکوردستان و ناوچەکەدا. چونکە لەبەرژەوەندی ئەمریکادا نییە گەلانی خۆرهەڵاتی ناوین خاوەن ئیرادەی ئازاد و سەربەخۆی خۆیان بن، نەخاسمە کورد، هەر نابێت خاوەن بچووکترین کاردانەوە بێت لەبەرامبەر هەموو ئەو کەڵەگاییەی کەوا ئەمریکا لە ناوچەکەدا دەیکات. ئیدی بۆیە ئەگەر ئەمرۆ لەدەرەوەی تۆڕی ستراتیژی ئەمریکا ئیرادەیەکی ئازاد و سەربەخۆی کوردان هەیە و "پ ك ك" نوێنەرایەتی ئەو ئیرادەیە دەکات پێویستە هەرچی زووترە ئەو ئیرادەیە بەدەستی خودی کوردان تێکبشکێنێت، یان هەر هیچ نەبێت لاوازی بکات. بۆیە پێی وایە شەڕکردن لەدژی "پ ك ك" خزمەت بە پاراستنی بەرژەوەندییەکانی خۆی لە ناوچەکەدا دەکات. تەنانەت هەندێك لەسەرانی هێزە دەسەڵاتدارەکانی باشووریش ئەمە لەخزمەتی خودی خۆیاندا دەبینن. ئەمریکا لەساڵی(1992) و ساڵانی دواتریش ئەو سیاسەتەی چەندین جار تاقیکردۆتەوە و شەڕی براکوژی کوردانی پێشخستووە. ئێستاش دەیەوێت هەمان شت پەیڕەو بکاتەوە. ئەو شەڕە براکوژییانە بەپلەی یەکەم رژێمی تورکیا و رژێمە داگیرکارەکانی دیکەی کوردستان لێی سوودمەند بوون، هەڵبەتە بازرگانانی شەڕ لەکوردستانیشدا زۆر لێی سوودمەندبوون و بەشی شێریان بەرکەوت. ئەوەی لەم شەڕانەدا زەرەرمەند بوو بەپلەی یەکەم گەلی کورد و بزاڤە ئازادیخوازەکەی بوو. بەڵام ئەو ئیرادەیە هەر تێکنەشکا...

ئایا ئەمریکا دیسان دەتوانێت هەمان شت پەیڕەو بکاتەوە یان نا؟ ئەمە مەسەلە چارەنووسسازەکەیە. بێگومان ئەمرۆ گەلی کورد هوشیارترە لەجاران و بەگشتی ئەم شەڕە پەسند ناکات و پشتیوانی لێناکات و هیچ بەهانەیەکیش بۆ شەڕێکی بەمجۆرە نابینێت. بەڵام ئایا هێزە دەسەڵاتدارەکانی باشوور ئەم سیاسەتە پەیڕەو دەکەنەوە یان نا؟ ئایا ئەو هێزانە توانستی ئەوەیان هەیە تەنیا یەکجار بەئەمریکا بڵێن:"نەخێر"؟ کێشە و گرفتەکە لێرەدایە.

بێگومان نیشاندانی هەڵوێستی جەماوەری سەرتاپاگیری گەلی کورد رۆڵێکی گرنگ لەم هاوکێشەیەدا دەبینێت. پێویستە ئەو رۆڵە هەرگیز بچووك نەبینرێت. لەلایەکی دیکەشەوە ئەمریکا و هەر هێزێك کەوا نیازی خۆتێوەگلاندنی لەو سیاسەتەی ئەمریکا هەبێت ئەوا پێویستە ئەوە بزانێت هەموو کورد رووبەرووی خۆی دەکاتەوە. ئەوکاتە ئەمریکا لەدۆستە ئازیزەکەی کوردەوە دەبێتە دووژمنە راستەوخۆ و سەرسەختەکەی کوردان!!. هەروەها لەئەگەری بەرپابوونی شەڕێکی وەهادا، شەڕەکە هەر تەنیا هەرێمێکی بچووك، تەنانەت وڵاتێك ناگرێتەوە، بەڵکو بۆ تەواوی خۆرهەڵاتی ناوین و ئەورووپاش تەشەنە دەسەنێت!!. هەر بۆنموونە؛ لەئاستی ناوچەکە و جیهاندا هەندێك هێز و دەوڵەت هەن خۆیان بۆ دۆخێکی وەها مەڵاس داوە، تاکو بتوانن جێپێی ئەمریکا لەناوچەکە لەق بکەن و زەبر لەبەرژەوەندییەکانی بدەن. هەڵبەتە ئەو هێز و دەوڵەتانەش راستەوخۆ یان ناراستەوخۆ بەرژەوەندییان لە سەنگەربەندی ئەو شەڕەدا هەیە و کەم تازۆر خۆیان تێوەدەگلێنن. ئیدی ئەوکاتە قوڕەکە بۆ هەموو لایەك خەستتر دەبێتەوە.

واتا لەو شەڕەدا هیچ شتێك مسۆگەر نییە. تەنیا شتێك کە مسۆگەر بێت ئەوەیە؛ گەلی کورد و بزاڤە ئازادیخوازەکەی "پ ك ك" دەستبەرداری ئەو ئیرادە ئازاد و سەربەخۆیەی خۆیان نابن. چونکە بژاری یەکەم و کۆتاییان هەر بەدەستخستنی ئازادی و ژیانێکی

شکۆمەندانەیە. لەم پێناوەشدا هەرچییەك پێویست بێت بێپەروا ئەنجامی دەدەن.
لەراستیدا کورد وەك گەل و نەتەوە لەحاڵی حازردا هیچ شتێکی نییە لەو شەڕ و ململانێیەدا تا لەدەستی بدات. تەنانەت ئەو دەستکەوتانەی ئێستا لەباشووردا کە گەلەکەمان بەدەستیهێناوە و هێزە دەسەڵاتدارەکانی باشوور بۆخۆیان قۆرخیان کردووە، ئەو دەستکەوتەش لەمیانەی ئەو شەڕەدا یان بەتەواوی گەرەنتی دەبێت یان ئەویش دەبێتە قوربانی بەرژەوەندییەکانی ئەمریکا و تورکیا و ئەو هێزە دەسەڵاتدارانەوە.
بۆیە ئەمڕۆ دۆخەکە گەیشتۆتە دووڕیانێك و دوو ڕێگا لەبەردەم ئەمریکا و تورکیا و هەموو هێزە باڵادەستەکانی کوردستان و ناوچەکە و جیهان دایە؛ یان دەستبەرداری سیاسەتی نکۆڵی و قڕکردن و توانەوە و شکاندنی ئیرادەی ئازادی کورد ببن و دان به ماف و ئازادی و ئیرادەی گەلی کورددا بنێن، یان ئەگەری ئەوە زۆرە کە هەموو بەرژەوەندییەکانیان لەتەواوی کوردستان و ناوچەکە و جیهان بکەوێتە بەرمەترسییەوە. ئیدی ئەگەری هەرە زۆریش ئەوەیە کە تا نەورزی ساڵی داهاتوو هەندێك رووکاری ئەو ململانێیە روونببێتەوە و کەمێك یەکلاییبوونەوەش لەئاراستەی رووداو و پێشکەوتنەکاندا بێتەدی...